

ŽUPANIJA: SPLITSKO - DALMATINSKA
DJEČJI VRTIĆ CVRČAK - SOLIN
ZVONIMIROVA 71
21 210 SOLIN
Tel./ fax: 021/213 – 309
Klasa: 030-02/17-01/28
Ur. broj: 2180/1-13-01-17-1

IZVJEŠĆE O RADU PEDAGOŠKA GODINA 2016./17.

Solin, 31. kolovoza 2017. god.

Ravnateljica:
Anđela Biuk

DJEČJI VRTIĆ „CVRČAK“ SOLIN

Zvonimirova 71

S O L I N

Klasa: 601-02/17-04/21

Ur.br.: 2180/1-13-02-17-3

Solin, 31.08.2017.g.

Temeljem članka 44. Statuta Dječjeg vrtića Cvrčak- Solin, Upravno vijeće Dječjeg vrtića – Cvrčak Solin, na svojoj 17. sjednici održanoj dana 31.08.2017.g. donijelo je sljedeću:

ODLUKU

1. Usvaja se izvješće o radu za 2016/2017. godinu
2. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja

Predsjednik Upravnog vijeća:
Goran Miličević

Dostaviti:

1. Odjel za predškolski odgoj u MZOS
Donje Svetice 38, Zagreb
2. Agencija za odgoj i obrazovanje
Tolstojeva 32, Split
3. Ured državne uprave-ispostava Solin
4. Osnivači
5. Pismohrana-ovdje

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO RADA	4
1.1. Uvod	4
1.2. Struktura zaposlenih	5
1.3. Broj djece, odgojno – obrazovnih skupina i vrste programa.....	6
2. MATERIJALNI UVJETI	7
2.1. Materijalni uvjeti rada područnih objekata	7
2.2. Materijalni uvjeti rada u ostalim prostorijama Vrtića	9
2.3. Didaktika	10
2.4. Izvori sredstava	10
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	11
3.1. Prehrana	11
3.2. Higijena i zdravstvena zaštita	12
3.3. Socijalna skrb.....	13
3.4. Područje zdravstvene zaštite (utvrđivanje i praćenje zdravstvenog stanja djece)	13
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	17
4.1. Vrste programskih opredjeljenja i praćenje odgojno-obrazovnog procesa.....	17
4.2. Projekti	18
4.3. Stručno usavršavanje	18
4.4. Pripravnici.....	21
4.5. XXII. Dani predškolskog odgoja	21
4.6. Manifestacije.....	22
4.7. Djeca s posebnim potrebama	23
4.8. Upisi.....	29
4.9. Kraći programi	29
4.10. Suradnja s roditeljima	37
4.11. Suradnja s vanjskim ustanovama	39

1. USTROJSTVO RADA

1.1. Uvod

Dječji vrtić Cvrčak – Solin obuhvaća vrtiće na području grada Solina, te općina Klis, Muć i Dugopolje. Odgojno – obrazovni rad tijekom protekle pedagoške godine odvijao se u 46 odgojnih skupina. Na području grada Solina nalazi se 37 odgojnih skupina, u općini Klis 3, općini Muć 1, te u općini Dugopolje 5. Na početku pedagoške godine izrađen je Godišnji plan i program rada vrtića, stoga su cjelokupna organizacija i provođenje odgojno-obrazovnog rada usklađeni sa svim njegovim sastavnicama koje proizlaze iz Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju.

Dječji vrtić Cvrčak – Solin ustrojen je kao samostana organizacija, unutar koje su područja istih i raznovrsnih poslova razvrstana na:

- a) odgojno – obrazovni rad,
- b) vođenje poslova vrtića,
- c) program njege, zdravstvene zaštite i prehrane djece,
- d) poslove unapređenja stručno – pedagoškog rada,
- e) administrativno – stručne poslove
- f) održavanje čistoće i čuvanje objekata.

Osnovna je svrha navedenih segmenata odgojno – obrazovnog procesa osiguravanje optimalnih uvjeta za realizaciju programa odgoja i obrazovanja. Broj djece u odgojnim skupinama određuje se na osnovi zakonom propisanih normativa, ali i na osnovi aktualnih potreba lokalne zajednice. S tim u vezi, velika potreba za smještajem djece u vrtić uzrokuje naglašeni pritisak na Ustanovu koji ponekad rezultira upisivanjem većeg broja djece u skupine nego postojeći normativi dozvoljavaju. Odgojno – obrazovni rad u DV Cvrčak - Solin realizira se u sljedećim područnim objektima (dječjim kućama):

1. Grad Solin:

- a) DV Bubamara – jaslice,
- b) DV Krijesnica – Kućine – vrtić,
- c) DV Labud – jaslice i vrtić,
- d) DV Maslina – Mravince – jaslice i vrtić,
- e) DV Papaline – Vranjic – vrtić,
- f) DV Patkica – vrtić,
- g) DV Paun – vrtić,
- h) DV Salona – jaslice i vrtić,
- i) DV Sveti Anastazije – jaslice i vrtić,
- j) DV Sunčica – vrtić,
- k) DV Škrinjica – jaslice i vrtić,
- l) DV Tratinčica – jaslice i vrtić,
- m) DV Vjeverica – vrtić,

n) DV Jadro – jaslice i vrtić

2. Općina Dugopolje:

a) DV Maslačak – vrtić,

3. Općina Klis:

a) DV Sveti Ante – Prugovo – vrtić,

b) DV Sv. Roko – vrtić,

4. Općina Muć:

a) DV Pinokio – vrtić.

Odgojno – obrazovni rad u dječjem vrtiću u protekloj pedagoškoj godini odvijao se u periodu od 1. rujna 2016. do 30. lipnja 2017. U skladu s potrebama roditelja vrtić je i tijekom ljetnog perioda organizirao odgojno-obrazovni rad. Na temelju broja djece koja su prijavljena za boravak u vrtiću tijekom 7. mjeseca, formirane su tri jasličke i tri vrtičke skupine koje su smještene u dva područna objekta, DV Tratinčica i DV Sv. Anastazije, dok su u 8. mjesecu formirane dvije jasličke te dvije vrtičke skupine u DV Tratinčica.

1.2. Struktura zaposlenih

Nositelji odgojno – obrazovnog procesa u DV Cvrčak - Solin su odgojiteljice, medicinske sestre u jaslicama, više medicinske sestre, pedagozi, psihologinja, logopedinja i ravnateljica. O pripremanju obroka, čišćenju, održavanju i nabavci brinu se kuharice, pomoćnice, domar, radnik na održavanju – ložič, vozači i ekonom.

Tablica 3: Struktura zaposlenih na neodređeno vrijeme:

Red. broj	Radno mjesto	Broj izvršitelja
1.	Ravnateljica	1
2.	Pedagog	2
3.	Psiholog	1
4.	Logoped	1
5.	Viša medicinska sestra	2
6.	Odgojitelj (i medicinska sestra u jaslicama)	79
7.	Pravnik	1
8.	Voditelj računovodstva	1
9.	Financijski knjigovođa	1
10.	Administrativno – računovodstveni radnik	2

11.	Pomoćnica	49
12.	Glavni kuhar	1
13.	Kuhar	4
14.	Pralja – švelja	2
15.	Ekonom	1
16.	Domar	1
17.	Radnik na održavanju - ložač	1
18.	Vozač	2
	Ukupno	152

1.3. Broj djece, odgojno – obrazovnih skupina i vrste programa:

Tablica 1: Dječje kuće, broje djece i vrste programa:

R. br.	Grad, općina	Dječji vrtić (kuća)	Vrsta programa								Ukupno	
			jaslice		10-satni		6-sat.		5-satni		odg. sk.	Djece
			s	d	s	d	s	d	s	d		
1.	Solin	Bubamara	1	17	-	-	-	-	-	-	1	17
2.	Solin	Krijesnica	-	-	1	22	-	-	-	-	1	22
3.	Solin	Labud	1	17	4	115	-	-	1	20	6	152
4.	Solin	Maslina	1	17	2	54	-	-	-	-	3	71
5.	Solin	Papaline	-	-	-	-	1	22	-	-	1	22
6.	Solin	Patkica	-	-	1	28	-	-	-	-	1	28
7.	Solin	Paun	-	-	1	25	-	-	-	-	1	25
8.	Solin	Salona	1	18	3	80	-	-	-	-	4	98
9.	Solin	Sv. Anast.	1	18	1	27	-	-	-	-	2	45
10.	Solin	Sunčica	-	-	1	22	-	-	1	20	2	42
11.	Solin	Škrinjica	1	17	1	28	1	27	1	23	4	95
12.	Solin	Tratinčica	1	15	3	80	-	-	1	24	5	119
13.	Solin	Vjeverica	-	-	1	24	-	-	1	22	2	46
14.	Solin	Jadro	1	18	2	51	-	-	1	22	4	91
15.	Dugo.	Maslačak	-	-	1	27	2	49	2	52	5	128
16.	Klis	Sv. Ante	-	-	1	28	-	-	-	-	1	28
17.	Klis	Sv. Roko	-	-	1	27	1	27	-	-	2	54
18.	Muč	Pinokio	-	-	1	25	-	-	-	-	1	25
Ukupno											46	1108

Broj djece obuhvaćen predškolskim odgojno – obrazovnim programima unutar DV Cvrčak - Solin u proteklom (jednogodišnjem) razdoblju bio je 1108. Ukupan broj odgojnih skupina je 46. Kontinuirano širenje boravišnog potencijala vrtića nastaje u prvom redu kao neophodna potreba rješavanja problema pomanjkanja kapaciteta u predškolskom odgojno-obrazovnom sustavu u našoj lokalnoj sredini, ali i kao rezultat osjetljivosti vodstva grada Solina i ostalih osnivača za potrebe ove djelatnosti.

2. MATERIJALNI UVJETI

2.1. Materijalni uvjeti rada podružnih objekata

Materijalni uvjeti rada u Ustanovi nisu ujednačeni. Od 18 dječjih kuća u kojima se odvija odgojno – obrazovni rad, samo su dvije namjenski građene za ovu djelatnost, dok su ostali vrtići adaptirani prostori u sklopu objekata s drugom namjenom.

Unatoč tomu, uvjeti rada u većem dijelu vrtića su na primjerenom razini i zadovoljavaju predviđene kriterije za boravak i igru djece.

Međutim, postoje i određeni neriješeni problemi. Zahvaljujući razumijevanju osnivača, ali i našim kontinuiranim i sveukupnim naporima evidentna je tendencija njihovog permanentnog rješavanja i konkretnijeg poboljšanja.

U **DV Jadro** koji je smješten na području Arapovca tijekom ove pedagoške godine naručena je manja nadopuna namještaja po mjeri (didaktičke police i sl.), novi tepisi za sobe dnevnog boravka te dio didaktičkih igračaka za djecu. Problem prokišnjanja u dvije sobe dnevnog boravka djelomično je saniran. Na ulazna vrata dvorišta iz sigurnosnih razloga je postavljen katanac. U dvorištu su zasađena nova stabla. U okviru manifestacije *Family Day* zajedno s roditeljima djece i pod vodstvom akademskog slikara gospodina Ercegovića oslikan je vanjski zid u dvorištu vrtića. U planu je daljnje uređenje vanjskog prostora vrtića, odnosno nadopuna vanjskim rekvizitima za igru te izgradnja manjeg igrališta za nogomet i košarku.

Većina glavnih problema u **DV Krijesnica** prethodnih je godina riješena uz razumijevanje i potporu vodstva grada Solina – sanacija krova zbog vlage, te uređenje unutrašnjeg prostora (ličenje vrtića, brušenje i lakiranje parketa...). Tijekom pedagoške godine u vrtiću je postavljen novi klima uređaj. Također, u ljetnom je periodu napravljen uvid u stanje vrtića obzirom da se nalazi na opožarenom području te nije zabilježena materijalna šteta.

U **DV Vjeverica** je tijekom godine došlo do poplave uslijed pucanja vodovodne cijevi. Tom je prilikom oštećen dio laminata u sobi dnevnog boravka nakon čega je postavljen novi. Namještaj nije oštećen stoga nije bilo potrebe za njegovom izmjenom. Također, nabavljene su nove didaktičke igračke te pribor za istraživanje vode. U planu je nabavka ogledala za sobu dnevnog boravka te poboljšanje vanjskog dijela za igru.

Okoliš **DV Tratinčica** je tijekom godine djelomično uređen i oplemenjen novim biljkama. Zasađena su i nova stabla. Početkom godine, u okviru manifestacije pod nazivom *Family Day* zajedno s roditeljima djece i pod vodstvom akademskog slikara gospodina Ercegovića oslikani su vanjski zidovi vrtića. U planu je oslikavanje zidova trafostanice koja se nalazi u dvorištu vrtića. Sobe dnevnog boravka nadopunjene su didaktikom te ostalim potrebnim materijalima za djecu.

Energetska učinkovitost **DV Salona** značajno je podignuta postavljanjem vanjske ovojnice te sanacijom krovišta. Time će se u budućnosti postići racionalizacija troškova električne energije, a također će se poboljšati uvjeti boravka djece i osoblja u vrtiću. Radovi su obavljani tijekom kolovoza, a sredstva je donirala tvrtka Hep - Zelen. Također, komunalni djelatnici su sanirali gornji dio igrališta i oplemenili ga prikladnim biljkama koje odgovaraju našem podneblju. U DV Salona još uvijek nije riješen problem postupnog tonjenja dijela objekta koji je naknadno nadograđen. Premda je u kontaktima sa stručnim gradskim službama dogovoreno kako bi najbolje bilo srušiti nadograđeni dio jer mu temelji nisu dobro napravljeni, te nanovo izgraditi taj dio. Međutim, realizacija ovog projekta prvenstveno ovisi o financijskim mogućnostima osnivača.

DV Škrinjica je koncepcijski dobro riješen i opremljen kvalitetnom opremom. Tijekom ove pedagoške godine nije bilo građevinskih radova u vrtiću. Prostorno – materijalni uvjeti u jasličkoj skupini su se u proteklom periodu značajno izmijenili, a u planu je nabavka različitih materijala za izradu *senzornog zida*.

U **DV Papaline** tijekom proteklog perioda izmijenjene su kamene ploče u dvorištu vrtića te je dio vanjskog prostora nasut oblucima. Dio stabla koje raste u dvorištu uklonjen je u suradnji s komunalnom službom, međutim, potrebno je ukloniti i preostali dio jer predstavlja opasnost za djecu. Također, planira se nadopuna didaktike i ostalih potrebnih materijala za djecu.

U **DV Sunčica** u proteklom periodu nije bilo značajnijih građevinskih radova. Vrtić je opremljen kvalitetnom didaktikom, a planira se i njezina nadopuna. Također se planira daljnje poboljšanje uvjeta boravka djece u prostoru koji svojim dimenzijama predstavlja izazov u osmišljavanju različitih centara aktivnosti.

U **DV Paun** također nije bilo većih radova, obzirom da se u ranijem razdoblju uložilo u izmjene unutrašnjeg prostora, odnosno nabavku dijela namještaja koji je izrađen po mjeri. Tijekom godine dijelom je nadopunjen centar za početno čitanje i pisanje. U planu je nabavka novih didaktičkih igračaka te priča i slikovnica.

DV Labud – veći građevinski radovi u ovom objektu realizirani su prethodnu godinu, stoga je ovu godinu nabavljen dio novog namještaja (didaktička polica izrađena po mjeri). U planu je postavljanje nadstrešnice dužinom cijele terase te nabavka sportskih rekvizita za igru.

U **DV Maslina** su obojani zidovi u unutar vrtića, odnosno u sobama dnevnog boravka i hodniku. U jasličkoj skupini je u suradnji s roditeljima izrađen senzorni zid na stupu koji se nalazi po sredini sobe dnevnog boravka. U planu je djelomična adaptacija vanjskog prostora te nabavka didaktičkih i vanjskih rekvizita za igru. Ovaj se objekt također nalazi na opožarenom području, a uvidom u stanje objekta nakon požara nije zabilježena nikakva materijalna šteta.

U proteklom periodu prostor i oprema **DV Patkica** su uredno funkcionirali. Prostor je primjereno uređen, namještaj, didaktika, kao i ostala oprema zadovoljavaju očekivanu kvalitetu. U objektu nije bilo građevinskih radova, a soba dnevnog boravka djece obogaćena je novom dječjom literaturom i didaktikom.

DV Bubamara – samostalna je jaslička kuća koja je smještena pri crkvi župe Solinskih mučenika. Prostor je dobro pedagoški osmišljen, adekvatno uređen i opremljen. Tijekom godine nabavljen je dio namještaja za planirane pedagoške aktivnosti. U prethodnom razdoblju nije bilo značajnih materijalno-građevinskih problema.

DV Maslačak – soba dnevnog boravka za novu odgojnu skupinu koja će od sljedeće pedagoške godine krenuti s radom opremljena je potrebnim namještajem i didaktičkim igračkama, a u planu je nabavka priča i slikovnica. Tijekom godine zamijenjeno je staklo na ulaznim vratima, a za čajnu kuhinju je nabavljena nova profesionalna perilica posuđa te stol i police od inoxa.

U **DV Pinokio** iz Muća ovu je pedagošku godinu djelomično uređen vanjski prostor za igru te su sanirani vanjski zidovi. U tijeku je uređivanje vanjskog prilaza. U planu je daljnje uređivanje vanjskog prostora, sadnja stabala za hladovinu te kompletna sanacija dječjeg sanitarnog čvora.

DV Sveti Ante – u vrtiću je izmijenjena kompletna rasvjeta, odnosno postojeće halogene žarulje su zamijenjene led rasvjetom kako bi se postigla racionalizacija troškova električne energije. Ovu investiciju financirala je tvrtka Hep - Zelen. Također, dijelom je nadopunjena didaktika i dječja literatura.

U **DV Sveti Roko** postojao je veći problem s vodovodnim cijevima koje su kompletno izmijenjene. Također, izmijenjene su sve instalacije i pločice u sanitarnom čvoru, te su odrađeni završni radovi na zidovima. U planu je bojanje zidova u sobama dnevnog boravka.

DV Sveti Anastazije se nalazi u prizemlju crkve Svetog Anastazija u mjesnom odboru Sveti Kajo. Radi se o adaptiranom prostoru unutar kojeg su smještene jedna jaslička i jedna vrtićka skupina. Prostor vrtića je temeljito uređen i opremljen kvalitetnom opremom (namještajem, kuhinjskim namještajem, didaktikom...). Adaptaciju prostora i nabavku opreme financirali su tvrtka Cemex iz Solina i grad Solin. U planu je nabavka novog bazena s lopticama za jasličku skupinu.

2.2. Materijalni uvjeti rada u ostalim prostorijama Vrtića

Povećanjem broja vrtića, odnosno onih programa koji uključuju ručak (jaslica i 10-satnih programa) uvelike je podignut broj obroka koji se pripremaju u **Centralnoj kuhinji**. Kuhinja svake godine ima sve više obroka, a ukoliko tome pridodamo i obroke Pučke kuhinje, taj se broj penje i iznad 750. Samim time materijalno-organizacijski uvjeti kuhinje moraju biti u skladu s potrebama posla. U skladu s time, kuhinju smo u proteklom razdoblju opremili kompletnim novim posuđem za profesionalnu upotrebu. Također, u prostorijama kuhinje postavljen je i novi klima uređaj.

Centralna praonica je opremljena kvalitetnim i suvremenim strojevima za pranje, peglanje i sušenje rublja i posteljine, te ostalom neophodnom opremom. Rad je organiziran na adekvatan način i sve potrebe Vrtića za uslugama ovakvog tipa uredno se zadovoljavaju. Tijekom godine u prostorijama praonice je postavljen novi klima uređaj.

Zaključno bi se moglo reći kako gotovo svi vrtići i ostali objekti u kojima rade stručni suradnici i ostali djelatnici Vrtića imaju primjerene i prihvatljive materijalno-tehničke uvjete. Međutim, pored navedenih nabavki i spomenutih rekonstrukcija većina objekata i dalje treba određene popravke i konkretna materijalna ulaganja. To se dakako odnosi i na namještaj i didaktiku.

2.3. Didaktika

Opremanje odgojnih skupina didaktičkim materijalom jedan je od trajnih zadataka koji je predviđen u našem radu. I ove pedagoške godine izdvojili smo određena financijska sredstva za nabavku didaktičke opreme. Posebnu smo pozornost posvetili nabavci raznovrsnih didaktičkih igračaka, konstruktivnih igračaka, slagalica, elemenata za razvoj fine motorike, te osobito igračaka koje ciljano potiču razvoj matematičko – logičkih sposobnosti, vodeći pri tom računa o djeci s posebnim potrebama (djeci s teškoćama u razvoju i darovitoj djeci).

I pri nabavci ostalog materijala za rad s djecom (neoblikovanog materijala) u prvi plan smo stavljali njegovu raznovrsnost, imajući u vidu cjelokupan i ujednačen razvoj dječje osobnosti, ali i specifične interese djece. Široki izbor različitog materijala omogućuje domišljat i kreativan rad (izražaj) svakog pojedinog djeteta, ovisno o njegovim razvojnim potencijalima.

2.4. Izvori sredstava

Djelatnost Ustanove financira se iz:

- a) proračuna grada Solina,
- b) proračuna općina Klis, Muć i Dugopolje,
- c) uplata roditelja,
- d) sredstava koje doznači Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- e) doznačenih sredstava Splitsko - dalmatinske županije.

Jedinice lokalne samouprave financiraju plaće djelatnika u vrtićima na svom području, dio materijalnih troškova te proporcionalni udio u plaćama *zajedničkih službi*, u skladu s veličinom i zastupljenošću unutar ustanove (brojem odgojnih skupina).

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Realizacija zadaća i aktivnosti na preventivnoj zdravstvenoj zaštiti za 2016./2017. obnašana je u 18 vrtića odnosno 46 skupina.

Prema planu i programu za ovu pedagošku godinu aktivnosti su provedene na sljedećim područjima:

1. PREHRANA
2. HIGIJENA
3. SOCIJALNA SKRB
4. UTVRĐIVANJE I PRAĆENJE ZDRAVSTVENOG STANJA DJECE
5. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD
6. SURADNJA SA ZAPOSLENICIMA
7. SURADNJA SA RODITELJIMA
8. SURADNJA SA VANJSKIM USTANOVAMA
9. STRUČNO OBRAZOVANJE

3.1. Prehrana

Pravilna prehrana s raznovrsnim namirnicama, te dovoljnim brojem pravilno planiranih obroka osigurava pravilan rast i razvoj predškolske djece. Osim kvalitetne prehrane potrebno je kod djece potaknuti i usvajanje pravilnih prehrambenih navika. Prevelik unos energije dovodi do pretilosti, a nepravilna prehrana u odrasloj dobi i do drugih kroničnih masovnih bolesti današnjice- dijabetes, povišenog krvnog tlaka, hipertenzije, bolesti srca i krvnih žila. S obzirom da djeca pretežni dio dana provode u vrtiću i najveći dio dnevnih obroka dobiju upravo u vrtiću od iznimne je važnosti da hrana koju dobivaju bude nutritivno vrijedna, te zdravstveno ispravna. Zbog toga se tijekom cijele godine vodi briga o prehrani djece. U skladu s tim su izrađivani mjesečni, energetske-prehrambeno obrađeni jelovnici za 10-satne, 5-satne i jaslčne programe prema novim prehrambenim smjernica (NN 121, od 26.11.2007), Prehrambeni standardi za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi (Vučemilović, Šisler) Zagreb, 2007. Izrađivani su mjesečni jelovnici za djecu s nutritivnim alergijama (N=16):

- Jelovnik za djecu koja su alergična na jaje, mlijeko i ribu (N=8)
- Jelovnik za djecu koja su alergična na gluten (N=5)
- Jelovnik za djecu koja su alergična na pojedine namirnice (N=3)

U ovim jelovnicima isključuju se određene namirnice i nadomještaju adekvatnim zamjenama, pa se iz tih razloga provodi kontinuirano edukacija djelatnika koji sudjeluju u pripremi obroka kao i odgojnih djelatnika.

Kod planiranja prehrane poštuju se običaji vezani tradicionalno uz hranu (vjerski, rođendani, dani kruha, maškare). Također je izrađen i jelovnik za izlete.

Tokom godine praćena je konzumacija obroka u svim vrtićkim skupinama, a ona najčešće ovisi o prehrambenim navikama djeteta i o poticaju od strane odgajatelja. Radi bolje konzumacije obrok mora biti ukusno spremljen i vizualno privlačan, a djetetu treba dati dovoljno vremena za konzumiranje svakog obroka, osobito ručka. Odgojitelj zna da pred obrok nisu preporučene pojačane

fizičke aktivnosti, a ukoliko se one izvode dijete mora imati dovoljno vremena da obavi svoje kulturno-higijenske potrebe i mirno sjedne za stol.

Prema ugovoru sa NZJZ Split, 2 puta u godini (rujnu i ožujku, svaki dan kroz jedan tjedan u Centralnoj kuhinji i svim vrtićkim kućama) uzorkovani su uzorci hrane za procjenu njene mikrobiološke ispravnosti. Uzorkovano je ukupno 40 uzorka od čega s obzirom na ispitane parametre 40 odnosno 100% odgovara odredbama Uredbe EZ br.2073/2005 Europskog parlamenta i Vijeća i odredbama Vodiča za mikrobiološke kriterije za hranu (Ministarstvo poljoprivrede, 2011).

U ožujku su uzeti uzorci hrane (kroz 5 dana u DV Labud) zbog određivanja hranjivo-energetskog sastava obroka. Ocjena rezultata kemijskih analiza od strane NZJZ navodi slijedeće: „Analizirani jelovnici dobro su sastavljeni sa visokovrijednim namirnicama (mlijeko i proizvodi, meso i proizvodi, voće i povrće). Prosječni udio bjelančevina, masti i ugljikohidrata, kao i prosječna energetska vrijednost u skladu je s preporukama. Analizom pojedinačnih obroka vidljivo je da je u svim obrocima sadržaj tvari u skladu sa preporučenim vrijednostima. Prosječno učešće hranjivih tvari u energetske vrijednosti obroka u skladu je s preporukama.“

Kontinuirano se prati primjena normativa jelovnika na razini centralne kuhinje i čajnih kuhinja vrtića i ona je dobra. Također se prati i način uskladištenja robe te kontrola svježine i kvalitete namirnica.

U svim objektima su uzeti uzorci vode (u rujnu i veljači) na kemijsku i mikrobiološku analizu. Prema ispitanim pokazateljima uzorak vode udovoljava uvjetima Zakona o vodi za ljudsku potrošnju NN56/13, Pravilnika o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju NN 125/13.

3.2. Higijena i zdravstvena zaštita

Prema ugovoru o zdravstvenom nadzoru sa NZJZ-Split u rujnu i veljači su uzeti uzorci briseva/otisaka radnih površina za pripremu obroka, posuđa i pribora za jelo, kao i ruku zaposlenog osoblja. Uzorkovano je 370 uzoraka od čega svih 370 odnosno 100% odgovara uvjetima mikrobiološke čistoće prema Pravilniku o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom (NN 137/2009).

Rezultati mikrobiološke čistoće

Bris	Broj uzoraka	Odgovara normativu	Ne odgovara normativu	Izolirane vrste bakterija
Ruke	35	35	0	0
Površine	8	8	0	0
Pribor	327	327	0	0
Ukupno	370	370	0	0
(%)		100	0	0

Tijekom pedagoške godine planirani su, realizirani i evidentirani sanitarni pregledi osoblja i to prema zakonskim odredbama za pomoćno-tehničko osoblje 2x u godini i odgajateljice 1x u godini. Tečaj Higijenskog minimuma je položilo 25 pomoćnih djelatnica (u studenom, lipnju i srpnju). Kontinuirano se pratilo higijensko stanje vrtića i njegovog okoliša pri čemu se vodilo računa o općem stanju i čistoći objekta, načinu čišćenja i sredstvima koja se upotrebljavaju, načinu dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, zagrijavanju i zračenju prostora, osvjetljenju prostorija, stanju okolnog prostora vrtića, osobnoj higijena radnika i djece predškolske organizacije. Tijekom ove pedagoške godine prisutan je problem održavanja zelenih površina svih dječjih vrtića zbog zdravstvenog stanja djelatnika za održavanje. S obzirom da nije postojala adekvatna zamjena (tek povremeno uključivanje djelatnika Komunalne službe Solin) zelene površine nisu redovito održavane. Potrebno je pronaći rješenje kako se ovaj problem ne bi ponavljao i iduću pedagošku godinu. Redovito se nabavljaju kazete s folijom za higijensko odlaganje iskorištenih pelena, a u dječjim zahodima je uvijek prisutna dovoljna količina wc papira, papirnatih ručnika i tekućeg sapuna.

Prema ugovoru sa poduzećem Ciklon d.o.o. izvršena je dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija po vrtićima 2x u godini, a u nekim vrtićima ovisno o potrebama (pojava žohara, muha, komaraca i sl). U rujnu je napravljena nadopuna kutija hitne pomoći (zavoj, sterilne gaze, leukoplast, hidrogen, Octenisept, hanzaplast, rukavice za jednokratnu upotrebu). Svakodnevnim poticanjem i pomaganjem u osamostaljenju svakog djeteta u kulturno-higijenskim navikama uspješna su postignuća kod skoro svakog djeteta s obzirom na njegovu dob.

Sustav HACCP-a (sustav koji identificira, procjenjuje i kontrolira opasnosti koje su značajne za sigurnost hrane) se zadovoljavajuće primjenjuje u svim vrtićkim kućama i Centralnoj kuhinji. Sve djelatnice poštuju napravljene programe čišćenja i dezinfekcije, nošenja zaštitne odjeće i obuće i higijenske upute. Interni audit je napravljen je 14.12.2016. HACCP sustav je u potpunosti dokumentiran, a stupanj implementacije je na zadovoljavajućem nivou.

3.3. Socijalna skrb

Prema „Pravilniku o kriteriju za obračun sudjelovanja roditelja u cijeni programa“ imamo različite kategorije prema kojima se umanjuje cijena vrtića ili su oslobođeni plaćanja. Umanjenu cijenu programa ostvaruju djeca HRVI (12 djece), djeca iz obitelji sa 3 ili više djece(81), djeca s teškoćama u razvoju (36). Korisnici novčane naknade centra za socijalnu skrb (6 djece) je oslobođeno sudjelovanja u cijeni programa. Odlukom grada Solina oslobođeni plaćanja su „trojke“ Terezija, Vice i Nikola Bućan. Također su takva djeca oslobođena plaćanja ulaznica za kazališne predstave, radnih lista i slikovnih mapa. Sva djeca su zdravstveno zbrinuta, uredno procijepljena i praćena tokom pedagoške godine.

3.4. Područje zdravstvene zaštite (utvrđivanje i praćenje zdravstvenog stanja djece)

Prilikom upisa nove djece, prikupili smo potrebne informacije o njihovom zdravstvenom i razvojnom statusu. U suradnji sa psihologom, logopedom i pedagogom izvršeno je **promatranje početnog stanja u skupini**, a sa roditeljima organizirano provođenje intervjua radi prikupljanja podataka o obiteljskoj anamnezi, razvojnom statusu djeteta i njegovim potrebama. Iz analize

dostavljenih potvrda sistematskog pregleda pred polazak u vrtić izdvojili smo djecu s kroničnim bolestima i zdravstvenim teškoćama te djecu koja nisu procijepljena prema kalendaru cijepljenja.

U ožujku 2017., prema napatku Sanitarne inspekcije i Ministarstva zdravlja, provjerili smo cjepni status sve upisane djece u Dječji vrtić. Analizom smo došli do slijedećih podataka:

Cjepni status	Broj djece	(%)
Uredno procijepljeni	935	85,1
Nisu cijepljeni prema kalendaru	74	6,73
Nisu cijepljeni (imaju kontraindikacije)	31	2,82
Nisu dostavili dokumentaciju na uvid	59	5,35
Ukupno	1099	100

Svi roditelji necijepljene djece i djece koja nisu donijela dokumentaciju su kontaktirani pismenim i usmenim putem i upućeni na savjetovanje i obradu kod nadležnih pedijatara i specijalista epidemiologije sa NZJZ Split.

Kontinuirano se prati dnevni ritam djeteta tj. zadovoljavanje potreba djece za hranom, napitkom, dnevnom tjelovježbom, dnevnom odmorom, kretanjem – izlaskom na zrak, klimatskim uvjetima u prostoru.

Prema programu **praćenja prehrambenog zdravlja** djece izvršeno je antropometrijsko mjerenje. Podaci su obrađeni pomoću WHO AnthroPlus programa i RTT mjernim instrumentima. Izmjereno je 696 djece.

Rezultati za duže boravke s ručkom (N=545)

Stanje uhranjenosti	Broj djece	(%)
Pothranjeni	0	0
Umjereno pothranjeni	63	11,55
Normalno uhranjeni	413	75,77
Umjereno preuhranjeni	44	8,09
Pretili	25	4,59
Ukupno	545	100

Rezultati za kraće boravke bez ručka (N=151)

Stanje uhranjenosti	Broj djece	(%)
Pothranjeni	0	0
Umjereno pothranjeni	25	16,55
Normalno uhranjeni	110	72,85
Umjereno preuhranjeni	11	7,29
Pretili	5	3,31
Ukupno	151	100

Iako razlika u rezultatima dužih boravaka sa organiziranim ručkom i kraćih boravaka bez organiziranog ručka statistički nije značajna, možemo primijetiti da je ipak nešto veći broj normalno uhranjene djece u vrtićkim dužim boravcima što dovodimo u vezu s pravilnijom prehranom (redovitost obroka, pravilan razmak među obrocima, uravnotežen odnos prehrambenih tvari, nadzor nad djecom dok jedu i sl.). O rezultatima mjerenja obaviješteni su odgajatelji i roditelji djece, a rezultati su uneseni u zdravstveni karton djece.

Izvršen je **pregled vida** kod djece optotipom 3m dr. Jovičević pri čemu bilježimo smetnje vida u 39 djece (imaju korigiran vid naočalama i pod kontrolom liječnika), te moguće smetnje vida u 11 djece (preporučeno da naprave pregled kod specijaliste oftalmologije).

Identificirana i evidentirana su djeca s zdravstvenim poteškoćama (N=99)

Zdravstvene poteškoće (N=99)

R.br.	Zdravstvena teškoća	Broj djece
1.	Oštećenje vida	39
2.	Oštećenje sluha	1
3.	Febrilne konvulzije	6
4.	Epilepsija	3
5.	Alergije	25
6.	Celijakija	4
7.	Atopijski dermatitis	4
8.	Trombocitopenija	1
9.	Bronhitis	3
10.	Astma	1
11.	Srčani problemi	2
12.	Cholestasis	1
13.	Sy.West	1
14.	Down sindrom	2

15.	Distoni sindrom	3
16.	Glomerulonefritis	3
Ukupno		99

Evidentirane epidemiološke indikacije (N=115)

R.br.	Epidemiološke indikacije	Broj djece
1.	Šarlah	7
2.	Varičele	91
3.	Mononukleza	7
4.	5.dječja zarazna bolest	2
5.	Gripa	5
6.	Dječja glista	1
7.	Slatke kraste	2
Ukupno		115

Epidemiju varičela bilježimo kroz mjesec studeni, prosinac i siječanj u vrtićima Labud, Maslina, Salona, Tratinčica, Sunčica i Sv. Ante. Druge zarazne bolesti su se pojavljivale sporadično.

Djeca su bila na kućnom liječenju pod nadzorom nadležnog pedijatra. Kod epidemioloških situacija poduzete su sljedeće mjere:

- izolacija djeteta,
- praćenje ostale djece u skupini za vrijeme trajanja inkubacije,
- pojačana higijena prostora i igračkaka,
- pisani materijali o karakteristikama bolesti za roditelje i odgajatelje.

U cilju zaštite od zaraznih bolesti prati se zdravstveno stanje djece- pobol, trijaža djece pri jutarnjem dolasku, prati se provedba higijenskih mjera (pranje ruku i tijela), provodi se nadzor djece prilikom korištenja sanitarnog čvora i nadzire se dječja igra radi prevencija ozljeda.

Pri evidenciji **pobola djece** po skupinama, kao i svake godine, primjećujemo najveći broj izostanaka u zimskim mjesecima zbog respiratornih infekcija (upale grla, uha, sinusa, upale pluća...), crijevne infekcije u adaptacijskom razdoblju, te izostanci vezani uz kroničnu bolest djeteta. Češće oboljevaju djeca jasličkog uzrasta proporcionalno se smanjujući što je dijete starije.

Od **ozljeda djece** unutar vrtića evidentirano je 9 povreda, od toga 6 lakše koje nisu zahtijevale stručnu obradu izvan ustanove, a odnose se na lakše ogrebotine, posjekotine i tupe udarce. Tri povrede su teže, a radi se o zastoju riblje kosti u grlu, posjekotini na čelu i posjekotini na prstenjaku desne ruke uz nagnječenje drugog prsta kada su djeca prevezena na Hitnu pomoć na obradu. Evidentirali smo gubitka svijesti uslijed epileptičnog napada kod jednog djeteta.

U svim slučajevima odgojitelji su se pridržavali naputaka Sigurnosno zaštitnog i preventivnog programa.

4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

4.1. Vrste programskih opredjeljenja i praćenje odgojno – obrazovnog procesa

Redoviti odgojno–obrazovni rad realizira se kroz različite programe. Prednost se daje razvojno–primjerenom programu zasnovanom na praćenju i poznavanju razvoja djece. U vrtićima se njeguje poseban identifikacijski element koji daje specifičnost svakoj odgojnoj skupini. Taj specifikum čine osobni potencijali i kreativnost odgojitelja te struktura odgojne skupine.

Vrste programskih opredjeljenja:

Dječja kuća	Programsko opredjeljenje
1. Salona	poticanje darovitosti, ekološka, likovna
2. Tratinčica	tradicija
3. Škrinjica	ekološka
4. Paun	estetsko uređenje
5. Sunčica	likovna
6. Labud	ekološka, sportski program
7. Papaline	glazbeno – scenska
8. Krijesnica	likovna
9. Vjeverica	lutkarsko – scenska
10. Jadro	vjerski odgoj, sportski program
11. Sv. Roko	likovna, suradnja s roditeljima
12. Pinokio	tradicija
13. Maslačak	glazbeno – scenska, lutkarska
14. Patkica	glazbeno-scenska, likovna
15. Maslina	vjerski odgoj
16. Bubamara	likovna, vjerski odgoj
17. Sv. Ante	tradicija
18. Sv. Anastazije	lutkarsko-scenska

U suradnji sa stručnom službom, ravnateljica prati realizaciju programa i uspješnost tijekom aktivnosti te kvalitetu funkcioniranja unutar odgojnih skupina. Kvaliteta odgojno – obrazovnog procesa prati se tijekom cijele godine, a ta zapažanja kao i procjene koje se odnose na duži vremenski period razmatraju se i vrednuju kroz konzultacije s odgojiteljima, nakon kojih se donose konkretniji zaključci i planovi koji određuju daljnji tijek aktivnosti i sadržaja.

4.2. Projekti

U pedagoškoj godini 2016./17. nastavljena je realizacija prošlogodišnjih projekata te je započeo rad i na novim projektima:

- *Moje selo veselo* – DV Patkica
- *Pokladni običaji u Muću* – DV Pinokio
- *Priča o meni* – DV Jadro
- *Od crteža do krova* – DV Tratinčica
- *Mudra sovarica* – DV Paun
- *Kad narastem bit ću... (zanimanja)* DV Krijesnica
- *Dvorište u cvijeću* – DV Maslačak
- *Dijete u pokretu (Što?, Kako, Koliko, Gdje?)* – DV Papaline
- *Razglednica* – DV Sv. Anastazije
- *Promet* – DV Maslina
- *Vidim, čujem, slušam... osjećam* – DV Škrinjica
- *Poveži se bojom-približi se slikom* – DV Labud, Sv. Roko, Sunčica, Salona, Tratinčica (u suradnji s NZJZ Split).

4.3. Stručno usavršavanje

Stručno usavršavanje odgojitelja i stručnih suradnika bitan je i neizostavan dio kontinuiteta u njihovoj teorijskoj izobrazbi, ali i važan put u stjecanju i primjeni novih znanja i vještina u svakodnevnom odgojnom – obrazovnom radu.

Stručno usavršavanje odgojitelja i stručnih suradnika realizira se kroz praćenje stručne literature, edukacije, seminare, radionice, savjetovanja, razmjenu iskustava, stručne aktive i dr.

4.3.1. Vijeća odgojitelja

U tijeku prethodne pedagoške godine realizirano je 9 vijeća odgojitelja s temama iz psihološko-pedagoške struke, aktualnih događanja u Vrtiću u vidu usmenih izlaganja, predavanja, radionica i diskusija:

Redni br.	Tema	Voditelji Odgojitelj/stručni suradnik/vanjski suradnik	Datum
1.	Najava pedagoških događanja, izvješća o ljetnom dežurstvu, izvješća o radovima preko ljeta i dr.	Stručna služba vrtića i ravnateljica	26. kolovoza 2016.
2.	Pedagoška dokumentacija koju vodi odgojitelj – razvojne mape	Josipa Vukšić, pedagoginja Bernarda Roudi, odgojiteljica savjetnica, Mirjana Grljušić, odgojiteljica savjetnica	26. i 27. listopada 2016.

3.	Komunikacija s roditeljima u vrtičkom kontekstu	Davor Mikas, pedagog Žana Pavlović, psihologinja	29. i 30. studenoga 2016.
4.	Predstavljanje edukacija za odgojitelje, stručne suradnike i osobne asistente u suradnji s prof. def. Ines Čukelj, specijalistom rane intervencije i prof. def. Snelom Poljak	Ana Viđak, logopedinja	22. prosinca 2016.
5.	Životno ugroženo dijete, postupanja i protokoli kod zbrinjavanja u vrtiću	Nevena Mrše, zdravstvena voditeljica Ana Markota, zdravstvena voditeljica	31. siječnja i 1. veljače 2017.
6.	Organizacija dječjih maškara	Josipa Vukšić, pedagoginja	24. siječnja 2017.
7.	Suradnici, partneri ili... ?	prof. dr. sc. Maja Ljubetić, izvanredna profesorica	15. veljače 2017.
8.	Predstavljanje manifestacije i projekta <i>Oklen si dite?</i>	Anđela Biuk, ravnateljica, Josipa Vukšić, pedagoginja, Žana Pavlović, psihologinja	11. travnja 2017.
9.	Zaključno Vijeće odgojitelja	Anđela Biuk, ravnateljica	29. lipnja 2017.

4.3.2. Radionice u malim skupinama

Radionice u malim skupinama redovito su održavane prema rasporedu. Zbog povećanog interesa sudionika, neke su radionice održane u nekoliko navrata. Održane su sljedeće radionice:

1. *Razvijanje predmatematičkih vještina kroz stolno-manipulativne igre*
Voditeljice: Radmila Jozić, odgojiteljica mentorica; Darija Šalov, odgojiteljica
Održano: 19. listopada 2016. god. u DV Jadro
2. *Informatička pismenost i programski sustavi korisni odgojiteljima*
Voditeljica: Mirjana Rizvan, odgojiteljica savjetnica
Održano: 2. veljače 2017. god. u DV Jadro
3. *Ja u kupe, ti u špade*
Voditeljica: Ada Reić, mag. soc.
Održano: 25. siječnja, 1. ožujka i 22. ožujka 2017. god. u DV Jadro
4. *Suradnici, partneri ili...?*
Voditeljica: dr. sc. Anita Mandarić Vukušić, pred.
Održano: 27. ožujka i 3. travnja 2017.
5. *Likovna umjetnost*
Voditeljica: Lucija Gelo, odgojiteljica
Održano: 16. svibnja 2017. god. u DV Salona

6. Glazbena umjetnost

Voditeljica: Anita Perković, odgojiteljica

Održano: 1. lipnja 2017. god. u DV Labud

Radionica *Plesna umjetnost* koja je bila predviđena za mjesec lipanj, održat će se početkom pedagoške godine 2017./2018.

4.3.3. Radionice tematski vezane za djecu s teškoćama u razvoju

Radionice namijenjene odgojiteljima, stručnim suradnicima i osobnim asistentima provedene su u suradnji s prof. def. Ines Čukelj, specijalistom rane intervencije i prof. def. Sanelom Poljak. Održavale su se redovito svaki mjesec i to prema sljedećem rasporedu:

- 12. listopada 2016. god.
- 9. studenoga 2016. god.
- 7. prosinca 2016. god.
- 11. siječnja 2017. god.
- 24. veljače 2017. god.
- 8. ožujka 2017. god.
- 12. travnja 2017. god.
- 10. svibnja 2017. god.

4.3.4. Akcijsko istraživanje

Nastavljeno je akcijsko istraživanje u jasličkim skupinama s ciljem podizanja svijesti odgojitelja o razvojnim potrebama djece rane dobi te jačanja njihovih stručnih kompetencija. Ovu je godinu, uzevši u obzir potrebe odgojitelja, naglasak bio na dokumentiranju odgojno – obrazovnog procesa, odnosno usklađivanju razvojnih zadataka s potrebama i mogućnostima djece rane dobi te pravilnom vođenju dnevnika rada. S tim u vezi, pod vodstvom pedagoginje održani su sljedeći stručni aktivni:

16. studenoga 2016. god. u DV Jadro – najava planiranih aktivnosti u tekućoj pedagoškoj godini, predavanje *Kako uče djeca rane dobi?*, analiza video materijala.

16. ožujka 2017. god. – u DV Škrinjica održan je prvi u nizu stručnih aktivna pod nazivom *Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine* na kojemu je naglasak bio na orijentacijskom planu i programu, odnosno razvojnim zadacima u odnosu na područja razvoja kod djece rane dobi (tjelesni i psihomotorni razvoj te govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo).

30. ožujka 2017. god. – u DV Labud održan je drugi dio istoimenog stručnog aktivna, a naglasak je bio na spoznajnom te socio – emocionalnom razvoju.

10. travnja 2017. god. – u DV Tratinčica održan je posljednji u nizu stručnih aktivna tijekom kojeg je objašnjeno na koji se način piše tjedni i dnevni plan u odnosu na orijentacijski te kako se pravilno u dnevniku rada dokumentira odgojno-obrazovni proces.

Akcijsko istraživanje u jasličkim skupinama nastavit će se i sljedeću pedagošku godinu te su u okviru toga predviđeni novi sastanci s ciljem refleksije kao i daljnje izmjene prostora koje su ranije započete.

4.4. Pripravnici

Ovu pedagošku godinu u našem vrtiću pripravnički staž započela je odgojiteljica Ivana Maslić. Program pripravničkog staža detaljno je razrađen i osmišljen u suradnji s njezinom mentoricom, odgojiteljicom savjetnicom Bernardom Roudi i stručnom službom vrtića te je uspješno realiziran.

Na polaganje stručnog ispita upućene su:

- Jelena Mandić
- Snježana Plazonja
- Bruna Stupalo
- Andrijana Melvan

Vrtić ima u planu osigurati stručno osposobljavanje za još 5 odgojitelja, 1 pedagoga, 1 psihologa te jednog logopeda.

4.5. XXII. Dani predškolskog odgoja

Dani predškolskog odgoja je stručno–znanstvena konferencija teorijskog i praktičnog profila iz domene predškolske pedagogije i srodnih disciplina koja se organizira gotovo svake godine na području naše županije. Na njoj sudjeluju stručnjaci iz cijele Hrvatske, ali i iz nekih stranih država, tako da često ima i međunarodni karakter.

Početkom studenog 2016. godine održani su 22. Dani predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije u Makarskoj. Organizatori ovogodišnjih Dana bili su Dječji vrtić Biokovsko zvonice iz Makarske i Filozofski fakultet Split. Odgojitelji i stručni suradnici DV Cvrčak - Solin i ove godine su sudjelovali kroz različite oblike rada:

Ime i prezime odgojitelja/ stručnog suradnika	Naslov rada	Oblici sudjelovanja
Mirjana Grljušić, Mirjana Rizvan	Bez korijena ne mogu narasti veliki	Radionica
Josipa Vukšić	Kako uče djeca rane dobi?	Radionica
Radmila Jozić i Darija Šalov	Predmatematičke vještine u vrtiću – matematika je svugdje oko nas	Radionica
Mirjana Rizvan, Gorana Ištuk i Bruna Stupalo	Prikaz kvalitetne prakse – Obiteljsko stablo	Izlaganje prakse

4.6. Manifestacije

4.6.1. Dječje mačkare u Solinu 2017.

Manifestacija dječjih maškara održala se dana 27. veljače 2017. god. u sportskoj dvorani na Bilankuši. Maskenbal se održao u poslijepodnevnim satima, a djecu i njihove roditelje zabavljao je klaun Šarenko. Također, djeci su podijeljeni sokovi i krafne koje je Vrtić povodom ove manifestacije dijelom dobio u donaciju. Tehničku podršku odradila je Gradska glazba Zvonimir Solin.

Za sljedeću pedagošku godinu planira se ista manifestacija na otvorenom, ukoliko budu optimalni vremenski uvjeti.

4.6.2. Deseta manifestacija dječjih tradicijskih igara Maje Matas *Oklen si dite?*

Sredinom travnja u Domu kulture Zvonimir Solin organizirali smo desetu po redu manifestaciju dječjih tradicijskih igara Maje Matas pod nazivom *Oklen si dite?*. Cilj manifestacije je bio potaknuti, senzibilizirati i educirati djecu, odgojitelje, stručne suradnike, ali i širu javnost o kulturnoj baštini našega podneblja. U vremenu sve izraženije globalizacije stječe se dojam kao da se postupno gubi izvorna ljudska potreba za profiliranjem nacionalnog i kulturnog identiteta. U tom smislu je organizirana i ova smotra kako se ne bi zaboravilo naše kulturno blago i kako bi se pojačala osjetljivost u prvom redu djece, ali i lokalnog stanovništva za sve ono što su nam ostavili u nasljeđe naši očevi i djedovi. Nastupila su djeca iz 6 vrtića prezentirajući specifičnosti svoga kraja – Solina i Zagore. Gostovao je KUD Salona s mandolinskim orkestrom i folklornom skupinom djece nižih razreda osnovne škole. Manifestacija je odrađena u suradnji s Udrugom Solinjani koja je sudjelovala u obogaćivanju scenografije te Gradskom glazbom Zvonimir Solin koja je odradila tehničku podršku.

4.6.3. Dječja Olimpijada

Dječja Olimpijada održana je dana 18. svibnja 2017. godine na nogometnom terenu NK Solin. Gosti su bili olimpijci Blanka Vlašić i Ivan Kljaković Gašpić. Manifestacija je održana u suradnji s nogometnim trenerima koji su obavljali uloge sudaca u različitim disciplinama te Gradskom glazbom Zvonimir Solin koja je odradila tehničku podršku. Na manifestaciji su sudjelovali i pojedini privatni vrtići.

4.6.4. Dani Dječjeg vrtića Cvrčak - Solin

Manifestacija s dugogodišnjom tradicijom koja je ranije nosila naziv *Susreti djece Grada Solina* te je u međuvremenu preimenovana u *Dani Dječjeg vrtića Cvrčak – Solin* ovu je godinu organizirana s djelomično izmijenjenim konceptom. Naime, manifestacija je trajala 7 radnih dana, točnije od 22. do 30. svibnja na različitim lokacijama, odnosno odgojitelji su nastupe svoje djece organizirali u pripadajućim mjestima i općinama. Prvi su dan nastupala djeca iz DV Pinokio u Domu kulture u Muću, drugi su dan nastupe imala djeca iz DV Maslina i Krijesnica u Domu kulture Zvonimir u Mravnicima, treći dan je bio posvećen djeci iz DV Maslačak, a manifestacija se održala u Domu kulture u Dugopolju. Planirana događanja četvrtog i petog dana su se održavala na dvije lokacije. Dječji nastupi održali su se u Domu kulture Zvonimir Solin, a nastupala su djeca iz DV Paun, DV Jadro, DV Škrinjica, DV Patkica, DV Vjeverica, DV Salona i DV Tratinčica. Radionice za djecu i roditelje te

izložba dječjih radova održali su se neposredno nakon dječjih nastupa u prostorijama KUD – a Salona. Šesti dan manifestacije je održan u Prugovu u prostorijama DV Sv. Ante, dok je posljednji održan u Teatrinu Gradske knjižnice Solin gdje su nastupe imala djeca iz DV Sv. Roko.

Obzirom da su djeca, roditelji i odgojitelji izrazito pozitivno reagirali na sva događanja u okviru ove manifestacije sljedeću pedagošku godinu se namjerava nastaviti s istim konceptom.

4.7. Djeca s posebnim potrebama

Dječji vrtić Cvrčak pohađa 58 djece s teškoćama u razvoju koja imaju Rješenje Centra za socijalnu skrb o provedenoj kategorizaciji njihove teškoće i/ili nalaz specijalista kod kojih odlaze na različite tretmane u Specijaliziranim ustanovama (Poliklinika Meje, Centar Juraj Bonači, Centar Slava Raškaj, privatne ordinacije i sl.).

U tablici **broj 1.** naveden je broj djece, njihova dob, dnevno trajanje programa i uključenost djeteta u tretman u ili izvan vrtića. Također, naveden je i povremeni ili višekratni individualni rad psihologa (samostalno ili u timu s logopedom).

Tablica br.1.: DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU UKLJUČENA U REDOVITE SKUPINE (integracija/inkluzija)										
Redni broj	Dob djeteta	Ima nalaz i mišljenje:			Dnevno trajanje programa u satima			Dijete je uključeno u tretman izvan i/ili u dječjem vrtiću		
		Centra za socijalnu skrb	HZZO-a	Drugih stručnjaka	5	6 i 7	8, 9 i 10	Privatnih stručnjaka	Specijalnih ustanova	Stručnjaka u DV
1	6g,7mj	da				da		da		da
2	5g,1 mj	da					da		da	da
3	3g, 11mj	da					da		da	da
4	6g, 11 mj	da					da		da	
5	6g, 9 mj		da	da			da		da	
6	4g, 3mj		da	da			da		da	da
7	5g, 9mj			da			da		da	da
8	6g,3mj			da	da				da	
9	4g, 9mj			da			da		da	
10	2g,8mj			da			da		da	
11	3g			da			da		da	da
12	5g			da			da		da	
13	2g,9mj			da			da		da	da
14	1g10mj			da			da		da	da

15	2g,11mj			da			da		da	
16	5g,6mj			da			da		da	da
17	6g,5mj			da			da		da	
18	6g,2mj			da			da		da	da
19	6g,8mj			da			da		da	da
20	4g,3mj			da			da		da	
21	6g,7mj		da		da				da	da
22	6g,10mj	da			da			da	da	da
23	5g,10mj	da					da		da	
24	3g,4mj			da			da		da	
25	4g,8mj			da			da		da	da
26	2g,3mj			da			da		da	
27	6g,7mj	da					da	da	da	da
28	6g,1mj			da			da		da	da
29	3g,7mj			da			da		da	da
30	1g,7mj	da					da		da	
31	7g,6mj			da		da			da	
32	5g.	da					da	da	da	da
33	4g,4mj			da			da	da	da	da
34	6g,2mj			da		da		da	da	da
35	3g,7mj			da		da		da	da	da
36	5g,5mj			da	da				da	
37	6g,5mj			da		da			da	
38	1g,11mj		da	da			da		da	da
39	5g,2mj			da			da		da	
40	6g,2mj	da				da			da	
41	5g,7mj			da			da		da	da
42	6g,8mj			da			da	da	da	da
43	5g,1mj			da			da	da	da	da
44	7g,2mj	da			da				da	da
45	6,3mj			da			da		da	
46	5g,3mj			da		da			da	
47	5g.			da		da			da	da
48	5g,1mj			da		da			da	
49	3g,9 mj			da			da		da	da
50	6g,3mj			da	da				da	
51	7g, 1mj			da			da		da	
52	5g,11mj	da					da		da	
53	6g, 1 mj	da					da		da	da
54	6g, 1mj	da					da		da	da
55	6g,1 mj	da				da		da	da	da
56	5g			da		da			da	da
57	5g, 5mj			da			da		da	da

58	5g,10mj		da		da		da	da
----	---------	--	----	--	----	--	----	----

Prema *Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe*, Narodne novine 63/08. lakšim teškoćama djece smatraju se: slabovidnost, naglušost, otežana glasovno-govorna komunikacija, promjene u osobnosti djeteta uvjetovane organskim čimbenicima ili psihozom, poremećaji u ponašanju i neurotske smetnje (agresivnost, hipermotoričnost, poremećaji hranjenja, enureza, enkompreza, respiratorne afektivne krize), motorička oštećenja (djelomična pokretljivost bez pomoći druge osobe) i djeca sa smanjenim intelektualnim sposobnostima (laka mentalna retardacija).

Težim teškoćama djece smatraju se sljepoća, gluhoća, potpuni izostanak govorne komunikacije, motorička oštećenja (mogućnost kretanja uz obveznu pomoć druge osobe ili elektromotornog pomagala), djeca značajno sniženih intelektualnih sposobnosti, autizam i višestruke teškoće (bilo koja kombinacija navedenih težih teškoća, međusobne kombinacije lakših teškoća ili bilo koja lakša teškoća u kombinaciji s lakom mentalnom retardacijom).

U tablici **broj 2.** navedena su sva djeca s teškoćama u razvoju (lakše i teže) po područnim vrtićima DV Cvrčak:

Redni br.	Naziv vrtića	Broj odgojnih skupina	Teže teškoće u razvoju	Lakše teškoće u razvoju
1.	Krijesnica Kučine	1	1	2
2.	Papaline Vranjic	1	3	13
3.	Maslačak Dugopolje	5	4	26
4.	Sv. Ante Prugovo	1	2	6
5.	Labud Solin	6	5	42
6.	Tratinčica Solin	5	7	15
7.	Sv. Roko Klis	2	-	5
8.	Škrinjica Solin	4	3	15
9.	Patkica Solin	1	1	6
10.	Vjeverica Solin	2	1	11
11.	Salona Sv. Kajo	4	2	6
12.	Jadro Solin	4	1	23
13.	Maslina Mravinci	3	3	4
14.	Sunčica Solin	2	1	6
15.	Sv. Anastazije Sv. Kajo	2	-	5
16.	Paun Solin	1	1	6
17.	Pinokio Muć	1	2	4
18.	Bubamara Solin	1	-	-
	Ukupno	46	37	201
	Ukupan broj djece s lakšim i težim teškoćama u razvoju		238 ili 22 % djece od ukupnog broja djece koja pohađa DV Cvrčak	

Ukupan broj djece s lakšim i težim teškoćama u razvoju je **238 djece tj. 22%** od ukupnog broja djece koja su pohađala vrtić ili 4 djeteta s teškoćama po odgojnoj skupini.

Naknadna logopedska trijaža obavljena je za sve odgojne skupine u 18 dječjih kuća u razdoblju 6. 10. 2016. - 2. 11. 2016.

Sam postupak trijaže odvijao se na način da odgojitelj izdvoji djecu za koju smatra da im treba stručno mišljenje, a zatim se na tu djecu primijeni kratki trijažni test koji se sastoji od rečenica i slikovnog materijala zasićenih najčešće poremećenim glasovima. Ukoliko je postajala indikacija na prisutnost jezičnih teškoća ili poremećaja tečnosti s djetetom se obavio kratki razgovor o događajima u vrtiću ili ga se zamolilo da kratko prepriča neki događaj iz osobnog iskustva. Zbog velike potrebe za logopedom na solinskom području i velikog interesa roditelja, odgojiteljima je dana uputa da se usmjere na djecu koja nisu uključena u logopedski tretman i onu za koju oni smatraju da im je pomoć najpotrebnija. Na takav način izdvojeno je ukupno 199 djece koja pohađaju DV Cvrčak Solin, a kojima je potvrđeno postojanje jezično-govorne teškoće. Od toga je 139 djece imalo teškoće s izgovorom pojedinih glasova, 36 djece je imalo jezičnih teškoća, kod 7 djece je primijećen netečan govor, kod 16 djece su uočene komunikacijske teškoće, a 1 dijete je pokazivalo teškoće povezane s dječjom govornom apraksijom.

Tablica 3. Učestalost pojedinih jezično-govornih teškoća utvrđenih log. trijažom

Jezično-govorne teškoće					Ukupno
Poremećaj izgovora	Jezične teškoće	Poremećaj tečnosti	Komunikacijske teškoće	Dječja govorna apraksija	
139	36	7	16	1	199

Neposredan rad s djecom s jezično-govornim teškoćama započeo je 31. 10. 2016. i trajao do 29. 6. 2017. Ove pedagoške godine rad terapijske skupine je počeo kasnije nego prethodnih godina zbog sudjelovanja naše ustanove u standardizaciji Reynell razvojnih jezičnih ljestvica NRDL5-HR. Važno je naglasiti da u terapijskoj skupini nisu bila samo djeca koja su izdvojena tijekom trijaže, jezgru su činila djeca koja su terapiju započela prošle pedagoške godine, tijekom godine javili su se i roditelji djece koja nisu bila prisutna na trijaži ili koji su bili prisiljeni prekinuti započete terapije van vrtića. Također, na detaljnijoj logopedskoj procjeni otkriveno je da neka djeca imaju ozbiljnije teškoće od onih uočenih na probiru. Zbog toga je odnos učestalosti jezično-govornih teškoća na trijaži i u terapijskoj skupini ponešto drugačiji.

Tjedni raspored za terapije je organiziran od ponedjeljka do petka (3 dana jutarnji termini i 2 dana popodnevi). Ove godine logopedinja Ana Andriolić je odrađivala pripravnčki staž u našoj ustanovi što je imalo značajnog utjecaja na povećanje broja termina, naime dva dana u tjednu pripravnica i mentorica su radile u suprotnim smjenama. Važno je napomenuti da povećanje broja termina za logopedsku terapiju nije rezultiralo većim brojem djece uključene u terapijsku skupinu. To se može objasniti samom prirodom teškoća zbog kojih su djeca uključena, uglavnom su to bile teškoće na razini jezika koje zahtijevaju dugoročni, sistematičan i dosljedan ritam terapija sa stalnim tjednim terminima. Većina djece je dolazila jednom tjedno, osim djece predškolskog uzrasta i djece mlađe dobi s višestrukim teškoćama koji su dolazili 2 puta tjedno.

Tablica 4. Učestalost jezično-govornih teškoća u terapiji

Jezično-govorne teškoće					Ukupno
Poremećaj izgovora	Jezične teškoće	Komunikacijske teškoće	Poremećaj tečnosti	Dječja govorna apraksija	
17	22	6	4	1	50

U terapiju su uključena djeca iz vrtićkih skupina te Programa predškole, a najveći broj njih su bila djeca u godini pred polazak u školu.

Tablica 5. Broj djece prema kronološkoj dobi

Kronološka dob			Ukupno
3,6-4,6 god.	4,6-5,6 god.	>5,6 god.	
3	15	32	50

U tablici broj 6. naveden je broj, kronološka dob potencijalno darovite djece i područje njihove darovitosti te povremeni rad s psihologom.

Tablica 6.: BROJ, KRONOLOŠKA DOB POTENCIJALNO DAROVITE DJECE I PODRUČJE POTENCIJALNE DAROVITOSTI				
Broj	Kronološka dob	Područje darovitosti	Identificiran u DV /psiholog/	Rad s psihologom DA/NE
1	5g,3mj	glazbeno-scensko		
2	5g,3mj	glazbeno-scensko		
3	4g,9mj	verbalno-lingvističko		da
4	6g	tjelesno-motoričko		
5	4g,9mj	verbalno-lingvističko		da
6	6g,5mj	spoznajno	da	da
7	6g,3mj	spoznajno	da	da
8	3g,11mj	vebalno-lingvističko		
9	3g,6mj	verbalno-lingvističko		
10	5g,3mj	spoznajno	da	da
11	3g	verbalno-lingvističko		
12	5g,11mj	tjelesno-motoričko		
13	6g,6mj	likovno		
14	5g,11mj	tjelesno-motorička		
15	3g,2mj	verbalno-lingvističko		
16	6g,1mj	tjelesno-motoričko		

17	5g,10mj	tjelesno-motoričko		
18	5g,5mj	spoznajno	da	
19	6g	spoznajno	da	
20	4g,1mj	verbalno-lingvističko		
21	4g,11mj	glazbeno-scensko		
22	4g,2mj	spoznajno	da	da
23	5g,9mj	spoznajno	da	da
24	5g,11mj	tjelesno-motoričko		
25	6g,6mj	spoznajno	da	
26	5g,11mj	intepersonalno		
27	6g,5mj	spoznajno	da	
28	6g,2mj	likovno		
29	5g,5mj	likovno		
30	5g,4mj	likovno		
31	5g,2mj	verbalno-lingvističko		
32	6g,1mj	glazbeno-scensko		
33	6g,1mj	spoznajno	da	da
34	6g,6mj	likovno		
35	6g,2mj	likovno		
36	6g,1mj	spoznajno	da	da
37	6g,5mj	tjelesno-motoričko		
38	6g,3mj	verbalno-lingvističko		
39	6g,2mj	tjelesno-motoričko		
40	5g,3mj	verbalno-lingvističko		
41	6g,1mj	likovno		
42	5g,11mj	likovno		
43	6g,2mj	likovno		
44	5g,11mj	spoznajno	da	da
45	5g,8mj	likovno		
46	6g,6mj	verbalno-lingvističko		
47	5g,11mj	likovno		
48	6g,5mj	likovno		
49	5g,1mj	glazbeno-scensko		
50	5g,10mj	glazbeno-scensko		
51	6g,2mj	spoznajno	da	da
52	6g	verbalno-lingvističko		
53	5g,7mj	spoznajno	da	da
54	5g	verbalno-lingvističko		
55	5g,4mj	verbalno-lingvističko		
56	5g,4mj	spoznajno	da	da
57	6g,7mj	intepersonalno	da	da
58	5g,3mj	intepersonalno	da	da
59	6g,5mj	verbalno-lingvističko		

60	6g,7mj	logičko-matematičko		
61	6g,4mj	verbalno-lingvističko		
62	4g,10mj	glazbeno-scensko		
63	6g,3mj	spoznajno	da	da
64	5g,4mj	spoznajno	da	da
65	5g,9mj	likovno		
66	5g,5mj	verbalno-lingvističko		
67	6g,1mj	spoznajno		da

U DV Cvrčak evidentirano je **67 potencijalno darovite djece tj. 6%** od ukupnog broja djece koja su pohađala vrtić u ovoj pedagoškoj godini. U tablici su navedena potencijalna područja darovitosti po djetetu iako jedno dijete može imati više područja potencijalne darovitosti.

4.8. Upisi

Upisi djece u vrtić trajali su u vremenu od 24. travnja do 8. svibnja 2017. god. Upisan je sljedeći broj djece:

- a) jaslički program – 79 djece
- b) 10 – satni boravak – 82 djece
- c) 6 – satni boravak – 21 dijete
- d) 5 – satni boravak – 64 djece

Broj djece koja su primljena po žalbama roditelja:

- a) jaslički program – 22 djece
- b) 10 – satni boravak – 51 dijete
- c) 6 – satni boravak – 4 djece
- d) 5 – satni boravak – 4 djece

4.9. Kraći programi

Predškolski preventivni program

Predškolski preventivni program kao razvojno primjeren program, integriran je u svakodnevni kontekst odgojno-obrazovne ustanove i utemeljen na prirodnim potrebama djeteta za istraživanjem, otvorenosti i razvojem umijeća. Također, preventivni program u ovoj dobi, svojim aktivnostima ima za cilj afirmaciju zdravih životnih vrijednosti te jačanje zaštitnih čimbenika i poticanje kritičnih stavova prema sredstvima ovisnosti obitelji djeteta u kojoj živi.

Predškolski preventivni program realiziran je tijekom cijele pedagoške godine kroz različite vrste aktivnosti u odnosu na razinu djeteta, roditelja i odgojitelja:

- a) Dijete (rad s djecom s posebnim potrebama, razvoj samopoštovanja, poticanje osobnih mogućnosti i razvoja kapaciteta, rješavanje sukoba kroz situacijski pristup, priprema za školu-priprema za život, razvoj empatije, kontrola agresije, razvoj ekološke svijesti i dr.),
- b) Roditelji (savjetovalište, brošure-pisani materijali za roditelje, humanitarne akcije, roditeljski sastanci, predavanja, različite vrste manifestacija, i dr.),
- c) Odgojitelji (poticanje i razvijanje stručne kompetencije te vještina komunikacije, socijalnih vještina, prevencija stresa i dr.).

Planirane programske aktivnosti su implementirane u redovite odgojno-obrazovne cjeline te su i ostvarene putem skupnog i individualnog rada s djecom, suradnjom s roditeljima i drugim institucijama.

Program predškole

Prema naputku MZO, Program predškole je obavezan za svu djecu koja do 1. 4. 2017. godine imaju 6 godina i u školskoj 2017./18. kreću u osnovnu školu. S tim u skladu organiziran je Program predškole prema potrebama djece – školskim obveznicima. Ove pedagoške godine Program predškole izvan redovitog odgojno-obrazovnog programa pohađalo je 57 djece.

Redni br.	Vrtić (lokacija)	Broj djece
1.	Škrinjica	24
2.	Salona	19
3.	Ogorje, Crivac	7
4.	Pinokio	7
	Ukupno	57

Program predškole verificiran je od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Program katoličkog vjerskog odgoja

Uvod: I ove godine su roditelji bili zainteresirani za uključivanjem djece u program katoličkog vjerskog odgoja te se program nastavio provoditi u istim skupinama kao i prošle godine. Pozitivne povratne informacije roditelja su nam poticaj da i dalje planiramo i provodimo aktivnosti programa katoličkog vjerskog odgoja.

Cilj: njegovati i razvijati religioznu dimenziju djeteta, osposobljavajući ga, primjereno njegovoj dobi za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrednota Evanđelja u odnosu na sebe, drugoga a na poseban način i Boga.

Zadaci: pobuđivati dječje čuđenje i divljenje te iskrenu i duboku radost prema Bogu Stvoritelju metodom stvaralačkog pripovijedanja i izražajnog čitanja biblijskih i književno-umjetničkih tekstova

za predškolsku dob. Komunikacijom sa simbolima i molitvenim izričajem pratiti ciklus liturgijske godine te omogućiti djeci da kroz igru doživljavaju temeljne poruke Evanđelja.

Ustrojstvo rada: program se provodi integrirano uz suglasnost svih roditelja djece u skupini, u nekoliko odgojnih skupina u dječjim vrtićima Tratinčica, Sv. Anastazije, Sv. Ante, Labud, Maslina i Jadro. Program provode doškolorane odgojiteljice u vjeri sa kanonskim mandatom, te svake godine idu na stručno usavršavanje.

Aktivnosti:

- doček i prihvaćanje djece; "zovem te imenom", blagdan Male Gospe,
- stvoreni svijet i stvorenja u njemu; dani kruha i zahvale za plodove zemlje, "Tko stvori", "Stvaranje svijeta", misijska nedjelja..
- Kraljevstvo Božje; sv. Franjo, sv. Anastazije, sv. Nikola, sv. Lucija, sv. Ante. Sv. Ivan
- Božić-radost Isusova dolaska na svijet; „Betlehemska čudo“, sv. Tri Kralja.
- Isusovo djetinjstvo i život; "pustite k meni malene", Svijećnica- Dan života.
- otkrivanje tajne života; briga za bližnjega ,potreba za pripadanjem zajednici..
- u znaku vode i svijetla; Uskrsnuće Isusovo, Put u Emaus , "Dobri Pastir" „Izgubljena ovčica“
- Marija Isusova i naša majka; majčin dan, "Svadba u Kani"
- moja kršćanska zajednica-Crkva, Nedjelja dan susreta dan posebnog slavlja „Duhovi“
- nastavlja se projekt „kako se zove moj vrtić sv. Anastazije“

Oblici rada:

- razne aktivnosti s djecom (likovne, glazbeno –scenske, pripovijedanje, čitanje i dr.)
- posjeti (crkvi, posjet misionara vrtiću)
- priredbe (blagoslov djece, vrtića hrane u dane kruha, božićne priredbe, obiteljski izlet, i završne svečanosti)
- suradnja s roditeljima, župnikom, udrugama Zdenac, i Most..
- humanitarne akcije te pomaganje djeci kumovima u Tanzaniji i Ekvadoru

Osvrt: radost djece, dobra suradnja s roditeljima i njihov interes za ovim aktivnostima su nam velik poticaj da i mi radosno planiramo ove sadržaje i dodatno se educiramo.

Nastavlja se projekt „Kako se zove moj vrtić - Sv. Anastazije“, a ovu smo godinu tiskali i prezentirali slikovnicu *Priča o sv. Anastaziju*.

Program folklorne igraonice *Labud*

Uvod: Narodne igre kod djece doprinose razvijanju ličnosti kroz sva razvojna područja, izgrađuje se smisao za lijepo kroz pokret, ples i pjesmu.

Cilj: je kod djeteta razvijati osjećaj pripadnosti vlastitoj kulturi i tradiciji te njegovati interes za etnološko naslijeđe svoje domovine i kraja u kojem živi, poticati i buditi dječju radoznalost za narodno stvaralaštvo (pokret, sinkronizacija, koncentracija, druženje, zajedništvo, doživljavanje elemenata u narodnoj materijalnoj i kulturnoj baštini) te kroz dječju spontanu igru i aktivnosti potaknuti dječju maštu i kreativnost.

Ustroj: rad u folklornoj igraonici provodila se dva puta tjedno po 45 minuta. U folklornu igraonicu dolazilo je petnaestak djece od tri do sedam godina.

Aktivnosti: igranje tradicionalnih dječjih igara, pokretnih igara, igara prirodnim materijalima i plodovima. U folklornim koreografijama tijekom proba unosimo različite stare predmete i igračke. Poticanje glazbene aktivnosti: pjevanje dječjih pjesama, igara, osnovnih plesnih koraka, upoznavanje s instrumentima.

Oblici rada:

- a) plesne aktivnosti sa djecom
- b) istraživački rad
- c) individualni razgovor
- d) roditeljski sastanak
- e) javne prezentacije

Osvrt: tijekom godine svoju radost kroz igru, pjesmu i ples smo podijelili s publikom kroz nekoliko javnih nastupa (jesenski nastup za dane kruha u DV Labud, u Domu kulture Zvonimir Božićna svečanost, manifestacija Božićni grad u Solinu, manifestacija *Oklen si dite?*, Lora – Split (Organizacija gradske mladeži grada Splita) te nastup na završnoj svečanosti u DV Labud.

Glazbeni program

Ustroj: Program glazbene radionice integriran je u redovni program odgojne skupine u našem vrtiću. Kroz rad smo nastojali uvažavati osnovna polazišta iz plana i programa glazbenog odgoja za djecu predškolske dobi.

Plan i program rada ostvarivao se na dva nivoa, kroz situacijsko i spontano učenje djece, te kroz planirane aktivnosti prilagođene specifičnostima skupine uvažavajući dob, sposobnosti i želje djece.

Cilj programa glazbenog vrtića bio je ostvariti poticajnu sredinu i uključiti djecu u svijet glazbe kroz svakodnevne aktivnosti kojima smo željeli probuditi u djeci pozitivne emocije, obogatiti njihovo znanje i sposobnosti putem melodija, bogatstva ritma, raznolikosti zvukova, pjevanja i plesa.

Program smo realizirali kroz razvojna područja:

- motoriku smo poticali putem skladnog kretanja, koordinacije pokreta tijela, vještine udaranja udaraljka od kojih smo neke i sami izradili.
- dječje pamćenje smo poticali učenjem i ponavljanjem teksta pjesmica te smo ih povezivali sa igrom i razvojem mišljenja uspoređujući pri tome glazbene elemente
- poticali smo govorni razvoj djeteta obogaćujući njegov rječnik usvajanjem glazbenih termina i tekstova
- slušanjem glazbe poticali smo uočavanje veza, različitih glazbenih izričaja, slušali smo klasičnu glazbu, tradicijsku glazbu i glazbu primjerenu djeci (dječje pjesmice)

- kroz ples i kompozicije nastojali smo utjecati na formiranje pozitivnih karakternih osobina ističući pozitivne moralne osobine
- javnim nastupima i kolektivnim izvedbama razvijali smo dječje samopouzdanje, samopoštovanje i poticali socijalizaciju
- pobuđivali smo stvaralačku fantaziju i kreativnost kroz glazbene igrice kojima smo proželi sadržaje svih razvojnih područja

Osvrt: Sudjelovali smo na javnim nastupima: Dani kruha, Božićne svečanosti, Uskrsne svečanosti i Završnoj svečanosti našeg vrtića. U rad glazbene radionice bili su uključeni i roditelji koji su nam pomagali u prikupljanju sredstava za našu radionicu, te članice ženske klape Filip Dević. Radom kroz cijelu godinu bila su zadovoljena djeca i roditelji.

Naše kulturološko okruženje

Uvod: Programska orijentacija usmjerena je na doživljavanje lijepog, na likovno izražavanje i stvaranje pod motom "Sve što doživimo to i izražavamo, a onda bolje mislimo i zato više osjećamo."

Cilj: Kulturološki ambijent doživljavati kao dio identiteta te tako sustavno snažiti dječju potrebu za pripadanjem obitelji, lokalnoj zajednici i narodu.

Zadaci: Uključivati djecu u intenzivan interakcijski odnos s kulturnom baštinom. Sadržaje iz neposredne okoline unositi u druga područja aktivnosti, čime se stvaraju uvjeti za afirmaciju dječjih razvojnih potencijala i interesa te razvoj kulturnog i nacionalnog identiteta, samopouzdanja, slike o sebi i dr.

Ustroj: Program je namijenjen djeci u dobi od navršene tri god. do polaska u osnovnu školu u sklopu redovitog programa kao i provedbu kraćeg programa očuvanja i njegovanja kulturne baštine u poslijepodnevним satima za djecu predškolske dobi grada Solina koja nisu polaznici dječjeg vrtića.

Oblici rada:

- Promatranje uz razgovor: direktno (okruženje, muzeji, crkve...), slajdovi stare Salone, albumi fotografija, monografija, knjige, časopisi
- Približavanje povijesnih događaja kroz priču, lutku, scensku igru, dramatizaciju..

Aktivnosti i sadržaj rada su planirani kroz vremenski presjek:

- Ostaci Salone do 7. stoljeća
- Novi hrvatski Solin

Posjete s djecom obavljene su u različitim skupinama. Tokom pedagoške godine sva djeca su posjetila:

- Amfiteatar
- Groblje 16 sarkofaga
- Manastirine
- Muzej Tusculum
- Prisustvuju iskapanjima u Teatru
- Šuplju crkvu
- Gašpinu mlinicu
- Crkvu Sveti Kajo
- Crkvu Gospe od Otoka

Sve posjete su obavljene pod stručnim vodstvom djelatnika muzeja i župnika župa Sv. Kaja i Gospe od otoka.

U manjim skupinama (10-12 djece) posjećene su sve izložbe postavljene u galeriji Zvonimir. Sva djeca imaju mape za skiciranje i u neposrednom radu s umjetnicima upoznaju se sa različitim tehnikama rada, posebno oslikavanja podloge, perspektivom i kadrom.

Ostvarena je izuzetno dobra suradnja sa arheološkom radionicom u DK Zvonimir pod vodstvom profesora Jurice Milića. U manjim skupinama (5-6 djece) upoznaju se s izradom suvenira, usvojili su tehniku rada s gipsanim kalupima, tekućom glinom, izradom mozaika, pečata, nakita...

Sudjelujemo u svim humanitarnim akcijama unutar i van vrtića.

Osvrt: Kulturna baština postala je izvor dječjih iskustava i poticaj njihovom cjelokupnom razvoju. Nisu pasivni promatrači nego kreativni interpretatori koji zaključuju, projektiraju, stvaraju: raduju se svakom novom otkriću i postignuću, a to je i suština odgojno obrazovnog procesa u dječjem vrtiću.

Program rada s potencijalno darovitom djecom predškolske dobi

Uvod: Program rada s potencijalno darovitom djecom namijenjen je djeci sličnih intelektualnih sposobnosti i interesa, koja iskazuju svoju radoznalost, znatiželju i kreativnost te imaju i potencijal darovitog djeteta.

U pedagoškoj godini 2016./2017. program se provodio integrirano u okviru redovitog 10 – satnog boravka te kao kraći program u poslijepodnevnim satima.

Cilj: Postavljeni cilj poticanja darovitosti kod djece predškolske dobi, uspješno je realiziran i ostvaren kroz postavljene zadaće, pristupajući individualno svakom djetetu.

Zadaće: Temelje se na osnovnim i posebnom potrebama potencijalno darovite djece, značajnim za cjelokupni razvoj svakog pojedinog djeteta. Uspješno su realizirane kod većeg broja djece koristeći raznovrsne materijale.

Aktivnosti: Djeci je omogućen rad s onim materijalima koji ih najviše vesele i zanimaju.

Ponuđene aktivnosti, sadržaji i materijali za poticanje logičko-misaonih igara (slagalice, pitalice, zagonetke, igre kockicom, sudoku, točkice, labirint, listići "Bistrići" i sl. djeca koriste u individualnom ili grupnom radu) .

Djeca rješavaju razne matematičke igre uz mogućnost (samo)korekcije.

Također, djeci je omogućeno korištenje računala.

Najčešće edukativne igre koje djeca igraju su: slovarica (poveži sliku i slovo), pronađi razlike, uočiti sličnosti, poveži iste slike i sl.

Oblici rada: Razgovor uz promatranje i prezentiranje (uvođenje Brain Gym-a u radu s djecom).

Suradnja: s roditeljima realizirana je kroz svakodnevne individualne kontakte, razgovore i uvid u rad grupe i pojedinog djeteta. Povratna informacija od strane roditelja jako pozitivna i poticajna za odgojitelja.

Program ranog učenja engleskog jezika

Ovu pedagošku godinu program ranog učenja engleskog jezika provodili smo integrirano, u okviru redovnog programa.

Program su provodile educirane odgojiteljice prema *Cookie and friends (play pack)*, *Jack in the box* te Oxfordov dječji slikovni rječnik.

Cilj provođenja programa je realiziran. Djeca su rado sudjelovala u ponuđenim aktivnostima, a odgojiteljice su iskorištavale spontane situacije te su djeca usvajala vokabular kroz igru, ples, pjesmu, sliku, priču, kratice sa sličicama, memo igre i slično. Djeca su usvojila osnovne boje, brojeve, dijelove tijela, obitelj, igračke, životinje, blagdane, maškare i sl.

Roditeljima je prezentiran rad s djecom putem panoa, postera, likovnih radova te nastupa djece.

Naprednija djeca su povremeno samostalno smišljala izraze i kraće pjesmice logičnog slijeda. Zanimljiva je socijalna interakcija ovogodišnje i prošlogodišnje djece, osobito u razgovornim igrama te dramskim improvizacijama. Veliki interes djece povod je za daljnje provođenje i razvijanje programa ranog učenja engleskog jezika.

Program tjelesne i zdravstvene kulture

Uvod: Predškolska dob je veoma osjetljivo razdoblje u dječjem razdoblju. U suvremenom društvu zdravlje djece ozbiljno je narušeno. Djeca danas više sjede, teža su i deblja nego prije 20 god. Dvoje od petoro djece u dobi između 5 do 7 god. je pretilo, ima povišen krvni pritisak i kolesterol. Djeca mlađa od 8 god. provode dvostruko više vremena gledajući TV nego u aktivnoj igri. Stoga smo i ove godine osigurali da "naša" djeca kvalitetno provode slobodno vrijeme. Sportske igre potiču cjelovit razvoj djeteta, a nedostatak igre, iskustva i mogućnost sudjelovanja u različitim motoričkim aktivnostima mogu usporiti tjelesni i mentalni razvoj.

Cilj: Primarni cilj programa je da svako dijete uz igru i maštu te puno radosti dobije što bolji uvid u značaj sporta i tjelesnog vježbanja. Raznim vježbama utječe se na pravilan dječji rast i razvoj te pravilno držanje.

Ustroj: Ovu pedagošku godinu kroz sportski program obuhvaćena su djeca od mlađe do starije vrtičke dobi. Program se odvijao 2 puta tjedno (dvorana 45 min, bazen 60 min).

Aktivnosti: Cijeli program koncipiran je u dva dijela i to na atletske i plivačke sadržaje. Stoga su i aktivnosti tako podijeljene.

a) Primjena atletskih sadržaja

Predškolska dob je razdoblje u kojoj djeca kroz igru na najlakši način percipiraju nove informacije, oponašanjem svladavaju s lakoćom postavljene zadatke. Maštovitim asocijacijama dajemo upute za izvršenje zadatka:

- prirodni oblici hodanja
- prirodni oblici trčanja
- prirodni oblici skakanja
- bacanje, hvatanje i kotrljanje

U radu su korišteni različiti poligoni u kojima su uklopljeni svi motorički elementi savladani u prirodnim oblicima kretanja. Na taj način omogućeno je da dijete uči povezivati sve do tada naučene elemente u jednu cjelinu.

b) Primjena plivačkih sadržaja

Igra na vodi osim što djecu privikava na vodu, povoljno utječe na njihov rast i razvoj, na poboljšanje zdravlja i psihofizičke sposobnosti. Uz pomoć igara za privikavanje na vodu djeca su savladala osnovne motoričke strukture kretanje u vodi. Igre predstavljaju i jednostavniji i brži način da djeca nauče plivati, a u konačnici su savladavane i neke plivačke tehnike (kraul i leđa). Sve igre su podijeljene prema stupnjevima privikavanja na vodu, od najjednostavnijih stvaralačkih igara pa do igara s pravilima i grupne igre:

- privikavanje na vodu
- igre za uranjanje glave u vodu
- igre za izdisanje u vodi
- igre za plutanje
- igre za klizanje
- skokovi u vodu
- vježbe rada ruku i nogu
- plivanje

Osvrt: Tokom cijele pedagoške godine djeca su pokazala veliki interes za sportskom igraonicom. Posebno su uživala u igrama na vodi. U svrhu evaluacije postignuća djece i programa rada, na samom početku i kraju pedagoške godine korišteni su Baterija testovi (testovi koji mjere antropometrijske karakteristike, motoričke sposobnosti i znanja). Svi rezultati na ovim testovima pokazuju svojevrsan napredak, ali i veliku motivaciju djece za sportskim aktivnostima koje su primjerene njihovoj dobi. Djeca nisu osobe u minijaturi, djeci su potrebni programi dizajnirani posebno za njihove potrebe, a

ne neprimjerena preslika programa za odrasle. Moramo napomenuti da smo i ove godine ostvarili zavidnu suradnju sa Kineziološkim fakultetom u Splitu te raznim sportskim klubovima.

4.10. Suradnja s roditeljima

Suradnja s roditeljima odvijala se na nekoliko razina:

1. Savjetovalište za roditelje – roditelji su mogli dobiti bitne informacije kod stručne službe vrtića i zdravstvenih voditelja koje se odnose na pitanja:

- a) rasta i razvoja djece,
- b) razumijevanja određenih razvojnih smetnji,
- c) pripremanja djece za polazak u vrtić i školu...,
- d) ustroja i rada vrtića (planovi i programi, modeli rada...).

2. Edukativno-savjetodavni rad putem brošura i ostalih pisanih materijala:

- a) *Kako pripremiti dijete za vrtić? Poteškoće adaptacijskog razdoblja*
- b) *Kako pripremiti dijete za jaslice? Poteškoće adaptacijskog razdoblja*
- c) *Savjeti za prve dane u jaslicama*
- d) *Zarazne bolesti*
- e) *Prehrana predškolskog djeteta*
- f) *Piramida prehrane*
- g) *Zdravlje zubi*
- h) *Ušljivost*
- i) *Kalendar cijepljenja*
- j) *Roditeljski stres*
- k) *Rođendani u vrtiću*
- l) *Konjuktivitis*
- m) *Noćno mokrenje*

3. Roditeljski sastanci / radionice – održano je više roditeljskih sastanaka i radionica s različitim temama. Teme su se prvenstveno odnosile na razvoj roditeljskih vještina, pripremu za školu, poremećaje hranjenja u dječjoj dobi, potrebe djece rane dobi, igru djece rane i predškolske dobi u suvremenim uvjetima života i sl.

- a) *Upoznavanje roditelja s kraćim programima unutar vrtića te programom Glazbene škole Silvije Bombardelli za djecu predškolske dobi (vrtići na području Solina, rujan 2016. – pedagoginja)*
- b) *Važnost poticanja kreativnosti kod djece rane i predškolske dobi (DV Vjeverica, 16. siječnja 2017. god., studentica pedagogije)*

- c) *Upoznavanje roditelja s konceptom manifestacije Dječje mačkare u Solinu 2017.* (vrtići na području Solina, veljača 2017. god. – pedagoginja)
- d) *Poticanje samostalnosti djece rane dobi* (DV Labud, 22. ožujka 2017., psihologinja)
- e) *Poticanje samostalnosti djece rane dobi* (DV Maslina, 6. travnja 2017., psihologinja)
- f) *Odgojni stilovi* (DV Sv. Roko, 7. travnja 2017., psihologinja)
- g) *Kad se velike ruke slože* (15. svibnja 2017., DV Maslina – pedagoginja i odgojiteljice jasličke skupine)
- h) *Odgojni stilovi* (17. svibnja 2017., DV Salona, psihologinja)
- i) *Dječje zarazne bolesti*
- j) *Ušljivost*
- k) *Respiratorne infekcije*
- l) *Zdravstvena zaštita djece u vrtiću*

4. Predavanja za roditelje – održano je nekoliko predavanja za roditelje:

- a) *Kako uče djeca rane dobi?* (9. svibnja 2017. god., DV Maslina – pedagoginja)
- b) *Kako pripremiti dijete za jaslice? Poteškoće adaptacijskog razdoblja* (5. lipnja 2017. god., Teatrin Gradske knjižnice Solin – pedagoginja)
- c) *Kako pripremiti dijete za vrtić? Poteškoće adaptacijskog razdoblja* (6. lipnja 2017. god., Teatrin Gradske knjižnice Solin – pedagog)
- d) *Kako pripremiti dijete za vrtić? Poteškoće adaptacijskog razdoblja* (14. lipnja 2017. god., Teatrin Gradske knjižnice Solin – psihologinja)

4. Pomoć roditelja u organizaciji posjeta institucijama i lokacijama u našem okruženju

5. Uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces, npr. poticanje sudjelovanja u aktivnostima vezanim za različite projekte i manifestacije

6. Realizirani su i ostali oblici suradnje na razini odgojnih skupina – roditeljski sastanci, druženje s roditeljima – zajednički izleti, informativni sastanci, radionice i sl.

4.11. Suradnja s vanjskim ustanovama

Dječji vrtić tijekom cijele pedagoške godine ostvaruje odličnu suradnju s vanjskim ustanovama i lokalnom zajednicom.

1. Osnovna škola

Suradnja s osnovnom školom je na zadovoljavajućoj razini, iako ima dosta prostora za njezino obogaćivanje i podizanje na još kvalitetniji nivo te međusobnu razmjenu informacija. Dobra suradnja nastavljena je i dalje u vidu identifikacije i praćenja djece s posebnim potrebama (djece sa smetnjama u razvoju, te potencijalno darovite djece). Posjet i prijenos informacija o djeci s posebnim potrebama obavljen je u svim osnovnim školama na našem području (Solin, Dugopolje, Muć, Klis). Cilj ovih susreta i dogovora je podizanje nivoa motivacije učitelja i ostalog stručnog školskog osoblja u pronalaženju načina poticanja i daljnjeg razvijanja potencijala ove djece kroz određenu modifikaciju i usklađivanje školskih programa prema njihovim razvojnim mogućnostima. Ostvarene su i uzajamne posjete predškolaca i djece prvih razreda osnovne škole - u prostorijama vrtića i škole.

2. Javna ustanova u kulturi Zvonimir Solin

Suradnja tijekom pedagoške godine uglavnom se odnosila na korištenje prostorija Doma kulture Zvonimir Solin za potrebe Vrtića (vrtićke svečanosti, kazalište predstave, vijeća odgojitelja, edukacije za odgojitelje, javne manifestacije vrtića i sl.).

3. Gradska glazba Zvonimir Solin

Tehničku podršku za sve javne manifestacije, predavanja i svečanosti Vrtića tijekom pedagoške godine odradili su članovi Gradske glazbe. Također, ustupili su na korištenje svoje prostorije za potrebe izvođenja predstave za DV Sunčica koji zbog nedovoljne kvadrature nije u mogućnosti ugostiti kazalište.

Osim Gradske glazbe ostvarena je i suradnja s Glazbenom školom Silvije Bombardelli koja je od ove pedagoške godine otvorila posebno odjeljenje za djecu predškolske dobi.

4. KUD Salona

Kulturno-umjetničko društvo Salona je osim sudjelovanja na desetim po redu tradicijskim igrama Maje Matas pod nazivom *Oklen si dite?* čime je doprinijelo kvaliteti sadržaja same manifestacije, također Vrtiću ustupilo i svoje prostorije za potrebe organiziranja izložbe dječjih radova te radionica za djecu i roditelje u okviru *Dana Dječjeg vrtića Cvrčak – Solin*. Suradnja s KUD – om u okviru različitih projekata se planira i tijekom sljedećih godina.

5. Udruga Solinjani

Članovi udruge dali su svoju podršku tijekom organizacije manifestacije *Dječje mačkare u Solinu 2017.* s izraženom željom da i sljedećih godina sudjeluju u organizaciji. Također, sudjelovali su u postavljanju scenografije za manifestaciju *Oklen si dite?* koju su nadopunili različitim predmetima koje su koristila djeca u vrijeme naših djedova i baka čime su dali svoj umjetnički doprinos.

6. Klub trudnica i roditelja Split

Djelatnici Kluba su tijekom pedagoške godine organizirali besplatne predstave za djecu koje su se održale u Domu kulture Zvonimir Solin. Također, suradnja se odvija i kroz različite projekte koji su korisni djeci i njihovim roditeljima, ali i djelatnicima Vrtića.

7. Kazališne kuće

Tijekom rujna održan se sastanak Odbora za odabir kazališnih predstava, a odabrane su sljedeće predstave:

Vrijeme realizacije predstave	Predstava	Kazališna kuća
Listopad, 2016.	Tri priče	Licem u lice
Studeni, 2016.	Priča o bljaksonima (ili zašto treba dobro jesti)	Kazalište Prijatelj
Prosinac, 2016.	Bijele kočije II	Gradsko kazalište lutaka Split
Veljača, 2017.	Tri praščića	Gradsko kazalište lutaka Split
Ožujak, 2017.	Četiri čarobne riječi	Teatar Prestige
Travanj, 2017.	Prvi dan maloga Pipa	Gradsko kazalište lutaka Split

8. Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju; Odsjek za predškolski odgoj

Suradnja s Filozofskim fakultetom odvijala se tijekom cijele godine. Prije svega, dr. sc. Maja Ljubetić, izvanredna profesorica održala je predavanje za odgojitelje i stručne suradnike, a nakon toga uslijedila je radionica koju je vodila dr. sc. Anita Mandarić Vukušić.

Također, stručni suradnici Vrtića u nekoliko su navrata bili gosti predavači na Fakultetu.

9. Vjerske institucije

Suradnja s vjerskim institucijama također je zastupljena u našem radu. Početkom kalendarske godine svećenici s područja naše ustanove posjete sve vrtiće, podjele prigodne poklone i blagoslove djecu i osoblje.

10. Nastavni zavod za javno zdravstvo SDŽ

Nastavni zavod za javno zdravstvo SDŽ, Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvan bolničko liječenje ovisnosti, Split kroz rad Stručno razvojnog centra ali i kroz aktivnosti projekta *Poveži se bojom - približi se slikom*. Multisektorska i multidisciplinarna suradnja različitih institucija i djelatnika, javno zdravstvenim pristupom skrenuti će pozornost na potrebu očuvanja i unapređenja mentalnog zdravlja djece s posebnim potrebama/teškoćama.

Zdravstvene voditeljice su održavale redovitu suradnju s Odjelom epidemioške službe, Odjelom za kemijske analize hrane i predmeta opće uporabe te Odjelom za ispitivanje vode.

11. Ostale institucije i stručnjaci različitih profila

Vrtić tijekom godine ostvaruje redovitu suradnju s nizom institucija koje se bave različitim pitanjima iz područja dječjeg rasta i razvoja, odgoja, obiteljskih odnosa i sl. To su:

- a) Centar za socijalnu skrb Solin i Split,
- b) sanitarna inspektorica Višnja Vukušić,
- c) Ciklon d.o.o.,
- d) Obiteljski centar Split,
- e) Poliklinika za djecu s teškoćama u razvoju *Meje*,
- f) Dom zdravlja Solin,
- g) komunalna služba Solin,
- h) Stomatološka poliklinika Slona Dental,
- i) Služba školske medicine Solin,
- j) specijalističke pedijatrijske ordinacije : Prim. dr.sc. Kristina Drnasin, d.med. i Katica Obradović, dr. med.
- k) Udruga stručnih suradnika u predškolskom odgoju,
- l) predškolske ustanove u Splitu, Kaštelima, Trogiru, Zagrebu i dr.

Izvešće o radu 2016/2017 usvojeno je
na 17.sjednici Upravnog vijeća ustanove
održanoj dana 31.08.2017.g.

Predsjednik Upravnog vijeća:
Goran Miličević

Ravnateljica:
Anđela Biuk

